

Poročilo Komisije o obsevanju živil za leto 2006

(2008/C 282/04)

POVZETEK

V skladu s členom 7(3) Direktive 1999/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o približevanju zakonodaje držav članic o živilih in živilskih sestavinah, obsevanih z ionizirajočim sevanjem ⁽¹⁾, morajo države članice Komisiji vsako leto predložiti:

— rezultate pregledov objektov za ionizirajoče obsevanje, zlasti kar zadeva skupine in količine obsevanih proizvodov in uporabljenih doz,

ter

— rezultate pregledov v fazi trženja proizvodov in postopke za ugotavljanje obsevanosti živil.

Leta 2006 so bili objekti za obsevanje odobreni v 10 državah članicah. Vse te države članice so predložile zahtevane informacije v zvezi s skupinami obsevanih živil, količinami ali dozami. V Evropski uniji je bilo v letu 2006 obsevanih 15 058 ton živil.

18 držav članic je poročalo o pregledih živil, danih na trg. Leta 2006 je bilo skupno pregledanih 6 386 vzorcev. Za 3,3 % proizvodov na trgu je bilo ugotovljeno, da so bili nezakonito obsevani in/ali neoznačeni.

Kršitve so razporejene neenakomerno po skupinah proizvodov. Skupini proizvodov, v katerih je bilo ugotovljenih relativno največ proizvodov, ki ne izpolnjujejo zahtev, sta prehranska dopolnila (v Nemčiji, na Finskem in v Združenem kraljestvu) ter juhe in omake (v Nemčiji). Število proizvodov v skupini „prigrizki iz azijskih rezancev“, ki ne izpolnjujejo zahtev, se je v Nemčiji bistveno zmanjšalo (s 37 % v letu 2005 na 5 % v letu 2006).

Razlike med državami članicami v zvezi z rezultati pregledov je mogoče delno pojasniti z izbiro vzorcev in uspešnostjo uporabljenih analitskih metod.

1. PRAVNA PODLAGA IN OZADJE

V skladu s členom 7(3) Direktive 1999/2/ES morajo države članice Komisiji vsako leto predložiti:

— rezultate pregledov objektov za ionizirajoče obsevanje, zlasti kar zadeva skupine in količine obsevanih proizvodov in uporabljenih doz,

ter

— rezultate pregledov v fazi trženja proizvodov in postopke za ugotavljanje obsevanosti živil.

Komisija objavi rezultate v letnih poročilih v *Uradnem listu Evropske unije*.

To poročilo zajema obdobje od 1. januarja 2006 do 31. decembra 2006.

Informacije o splošnih vidikih obsevanja živil so na voljo na spletni strani Generalnega direktorata Evropske komisije za zdravje in potrošnike ⁽²⁾.

1.1 Objekti za obsevanje

V skladu s členom 3(2) Direktive 1999/2/ES se lahko živila obsevajo le v odobrenih objektih za obsevanje. Objekte v EU odobrijo pristojni organi držav članic ⁽³⁾. Države članice morajo Komisijo obvestiti o odobrenih objektih za obsevanje (člen 7(1)).

Seznam odobrenih objektov v državah članicah je objavila Komisija ⁽³⁾.

⁽¹⁾ UL L 66, 13.3.1999, str. 16.

⁽²⁾ http://europa.eu.int/comm/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

⁽³⁾ UL C 187, 7.8.2003, str. 13.

1.2 Obsevana živila

Obsevanje posušenih aromatičnih zelišč, začimb in vrtnih zelišč v EU je dovoljeno (Direktiva 1999/3/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o izdelavi seznama Skupnosti za živila in živilske sestavine, obsevane z ionizirajočim sevanjem ⁽¹⁾). Poleg tega je 7 držav članic sporočilo, da ohranjajo nacionalna dovoljenja za nekatera živila v skladu s členom 4(4) Direktive 1999/2/ES. Seznam nacionalnih dovoljenj je objavila Komisija ⁽²⁾.

V skladu s členom 6 Direktive 1999/2/ES morajo biti vsa obsevana živila ali obsevane živilske sestavine označene z besedami „obsevano“ ali „obsevano z ionizirajočim sevanjem“.

Za pravilno označevanje ali odkrivanje nedovoljenih proizvodov je Evropski odbor za standardizacijo (CEN) standardiziral več analitskih metod v skladu z nalogami in pooblastili, ki mu jih je podelila Evropska komisija.

2. REZULTATI PREGLEDOV OBJEKTOV ZA IONIZIRAJOČE OBSEVANJE

Podrobnosti o objektih v državah članicah so na voljo na spletni strani Komisije:

http://europa.eu.int/comm/food/food/biosafety/irradiation/approved_facilities_en.pdf

Države članice so predložile naslednje informacije:

2.1 Belgija

Inšpekcijski pregledi, ki so jih izvedli pristojni organi leta 2006, so potrdili skladnost objekta za obsevanje Sterigenics S.A. z zahtevami Direktive 1999/2/ES.

V naslednji preglednici so navedeni podatki o skupinah in količinah živil, obsevanih v tem objektu leta 2006.

Živilo	Količina (t)
Žabji kraki	2 784,3
Ribe in mehkužci	504,4
Zelišča in začimbe	433,2
Perutnina	295,5
Meso	224,6
Jajca v prahu	167,2
Zelenjava	73,2
Dehidrirana kri	30,0
Arabski gumi	17,7
Sušeno sadje	1,1
Drugo	949,4
Skupaj	5 480,6

⁽¹⁾ UL L 66, 13.3.1999, str. 24.

⁽²⁾ UL C 112, 12.5.2006, str. 6.

2.2 Češka republika

Inšpekcijski pregledi, ki so jih izvedli pristojni organi leta 2006, so potrdili skladnost objekta za obsevanje Artim spol.s.r.o. z zahtevami Direktive 1999/2/ES.

V naslednji preglednici so prikazane skupine in količine živil, obsevanih v tem objektu leta 2006.

Živilo	Količina (t)	Skupna povprečna absorbirana doza obsevanja (kGy)
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	79,5	5–10
Skupaj	79,5	

2.3 Nemčija

Med poročevalnim obdobjem je bilo v Nemčiji odobrenih pet objektov za obsevanje:

(a) Gamma Service Produktbestrahlung GmbH, Radeberg

Inšpekcijski pregledi, ki so jih izvedli pristojni organi leta 2006, so potrdili skladnost objekta za obsevanje z zahtevami Direktive 1999/2/ES.

V naslednji preglednici so prikazane skupine in količine živil, obsevanih v tem objektu leta 2006.

Živilo	Količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Začimbe in zelišča	168,7	<10
Posušena zelenjava	69,3	<10
Skupaj	238,0	

V tretje države je bilo izvoženo 71,3 tone obsevanih živil.

(b) BGS/Beta-Gamma Service GmbH & Co. KG, Wiehl

Inšpekcijski pregledi, ki so jih izvedli pristojni organi leta 2006, so potrdili skladnost obeh objektov za obsevanje z zahtevami Direktive 1999/2/ES.

V naslednji preglednici so prikazane skupine in količine živil, obsevanih v tem objektu leta 2006.

Živilo	Količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Začimbe in zelišča	4,5	4–10
Sveža zelenjava	3,4	6–10
Posušena zelenjava	9,9	6–9
Skupaj	17,8	

Vsa obsevana živila so bila izvožena v tretje države.

(c) Isotron Deutschland GmbH, Allershausen

Inšpekcijski pregledi, ki so jih izvedli pristojni organi leta 2006, so potrdili skladnost objekta za obsevanje z zahtevami Direktive 1999/2/ES.

V naslednji preglednici so prikazane skupine in količine živil, obsevanih v tem objektu leta 2006.

Živilo	Količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Začimbe in zelišča	64,3	5–10
Zelenjava	18,9	10
Skupaj	83,2	

Vsa obsevana živila so bila izvožena v tretje države.

(d) *Beta-Gamma-Service GmbH & Co. KG, Bruchsal*

V tem objektu leta 2006 živila niso bila obsevana.

2.4 Španija

V Španiji sta odobrena dva objekta za obsevanje živil.

(a) *Ionmed Esterilización, S.A.*

Inšpekcijski pregledi, ki so jih izvedli pristojni organi leta 2006, so potrdili skladnost objekta za obsevanje z zahtevami Direktive 1999/2/ES.

V naslednji preglednici so prikazane skupine in količine živil, obsevanih v tem objektu leta 2006.

Živilo	Količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Posušena aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča	290,6	<10

(b) *Aragogamma, S.A.*

V tem objektu leta 2006 živila niso bila obsevana.

2.5 Francija

V Franciji je odobrenih šest objektov za obsevanje živil. Inšpekcijski pregledi, ki so jih izvedli pristojni organi leta 2006, so potrdili skladnost 4 objektov za obsevanje z zahtevami Direktive 1999/2/ES. Pri dveh objektih za obsevanje so imeli pristojni organi pripombe glede registracije, stanja proizvodov pred obsevanjem in merjenja doz sevanja.

V naslednji preglednici so prikazane skupine in količine živil, obsevanih v teh objektih leta 2006.

Živilo	Količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Zelišča, začimbe in posušena zelenjava	110	10
Arabski gumi	149	3
Perutnina	1 780	5
Zamrznjeni žabji kraki	965	5
Skupaj	3 004	

2.6 Madžarska

Uradni inšpekcijski pregled, ki ga je izvedel pristojni organ leta 2006, je potrdil skladnost objekta za obsevanje Agroster Besugárzó Rt. (Jászberényi út 5, Budimpešta) z zahtevami Direktive 1999/2/ES.

V naslednji preglednici so prikazane skupine in količine živil, obsevanih v tem objektu leta 2006.

Živilo	Količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Začimbe, pekoče paprike	36,3	4–8
Dehidrirani proizvodi	13,6	3–6
Zelišča	75,0	3–8
Skupaj	124,9	

2.7 Italija

V Italiji je odobren en objekt za obsevanje živil. Pristojni organ je potrdil skladnost objekta za obsevanje Gammarad Italia SpA z zahtevami Direktive 1999/2/ES.

V naslednji preglednici so prikazane skupine in količine živil, obsevanih v tem objektu leta 2006.

Živilo	Količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Posušena aromatična zelišča in rastlinske začimbe	2,4	9
Skupaj	2,4	

2.8 Nizozemska

Isotron NL je leta 2006 v svojih dveh proizvodnih objektih v mestih Ede in Etten-Leur obseval naslednje izdelke. Številke pomenijo število kartonov s povprečno težo 800 kg in povprečno prostornino 2 m³. Postavka „živila“ se nanaša na proizvode, ki se lahko obsevajo v namembni državi.

	Št. kartonov v kraju Ede	Št. kartonov v kraju Etten-Leur
Začimbe/zelišča	1 175	242
Dehidrirana zelenjava	404	1 691
Perutninsko meso (zamrznjeno)	217	5
Škampi (ohlajeni)		36
Škampi (zamrznjeni)	65	0
Deli žab	216	84
Jajčni beljak (ohlajen)	160	0
Živila ⁽¹⁾	670	1 353
Vzorci živil	47	2
Skupaj	3 023	3 377

(¹) Proizvodi, namenjeni za izvoz v tretje države.

Leta 2006 je bilo skupno število obsevanih kartonov na Nizozemskem $3\,023 + 3\,377 = 6\,400$, kar pomeni **5 120** ton živilskih proizvodov.

2.9 Poljska

Na Poljskem sta odobrena dva objekta za obsevanje živil.

V naslednjih dveh preglednicah so prikazane skupine in količine živil, obsevanih v teh objektih leta 2006.

Inštitut za jedrsko kemijo in tehnologijo, Varšava

Živilo	Količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Suhe začimbe, sušena aromatizirana zelišča, rastlinske začimbe	616,7	5–10

Inštitut za uporabno radiacijsko kemijo, Tehnična univerza v Lodžu

Živilo	Količina (t)	Povprečna absorbirana doza (kGy)
Začimbe	0,45	7–10
Skupaj	0,45	

2.10 Združeno kraljestvo

V Združenem kraljestvu je odobren en objekt za obsevanje živil.

V tem objektu v skladu z dovoljenjem iz leta 2006 živila niso bila obsevana.

2.11 Povzetek za EU

Objekti, odobreni v skladu s členom 7(2) Direktive 1999/2/ES, so v desetih državah članicah.

Devet držav članic je Komisiji predložilo rezultate pregledov objektov za obsevanje in podatke o količini obsevanih živil.

3. REZULTATI PREGLEDOV V FAZI TRŽENJA PROIZVODOV IN POSTOPKI ZA UGOTAVLJANJE OBSEVANOSTI ŽIVIL

Države članice so predložile naslednje informacije:

3.1 Avstrija

V zvezi z ionizirajočim obsevanjem je bilo pregledanih 138 vzorcev, od katerih nobeden ni bil obsevan.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 138		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, nepravilno označeni	
Bazilika	3	0	EN 1788/EN 13751
Origano	10	0	EN 1788/EN 13751
Majaron	4	0	EN 1788/EN 13751
Paprika	10	0	EN 1788/EN 13751
Poper	14	0	EN 1788/EN 13751
Rožmarin	3	0	EN 1788/EN 13751

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 138		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, nepravilno označeni	
Timijan	5	0	EN 1788/EN 13751
Zeliščni čaj	51	0	EN 1788/EN 13751
Piščanec	19	0	EN 1786
Puran	6	0	EN 1786
Raca	10	0	EN 1786
Gos	3	0	EN 1786
Skupaj	138	0	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	100	0	

3.2 Belgija

Skupaj je bilo analiziranih 100 vzorcev, od katerih je bil eden obsevan.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 100		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, nepravilno označeni (poreklo)	
Začimbe	9	0	EN 1788
Sušeno sadje in posušena zelenjava	21	0	EN 1788
Sveže jagode	11	0	EN 1788
Prehranska dopolnila	17	1	
Škampji	22	0	EN 1788
Raki in mehkužci	19	0	EN 1788
Skupaj	99	1	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	99	1	

3.3 Ciper

Na Cipru leta 2006 ni bilo analitskih pregledov obsevanosti živil v fazi trženja.

3.4 Češka republika

Skupaj je bilo analiziranih 115 vzorcev, od katerih so bili 4 obsevani in nepravilno označeni.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 115		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, nepravilno označeni	
Začimbe	22	0	EN 1788
Zeliščni čaj	13	1	EN 1788
Prehranska dopolnila	7	2 ⁽¹⁾	EN 1788

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 115		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, nepravilno označeni	
Instant rezanci	9	1 (²)	EN 1788
Sveže sadje	30	0	EN 1788/EN 1785
Perutnina	15	0	EN 1785
Ribe in mehkužci	12	0	EN 1785
Škampi	3	0	EN 1785
Skupaj	111	4	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	96,5	3,5	

(¹) Posušena stisnjena zelišča.

(²) Obsevana mešanica začimb.

3.5 Nemčija

Skupaj je bilo pregledanih 4 137 vzorcev, od katerih je bilo 71 obsevanih; 5 od 71 obsevanih vzorcev je izpolnjevalo zahteve, 66, tj. 1,6 %, pa ne:

- 23 vzorcev je spadalo med živila, ki so odobrena za obsevanje, a so bili nepravilno označeni,
- 41 vzorcev je spadalo v skupine živil, ki niso odobrene za obsevanje, in poleg tega tudi niso bili označeni,
- 2 vzorca sta imela oznako, da sta obsevana, vendar sta spadala med živila, ki niso odobrena za obsevanje.

Skupini živil z najvišjim odstotkom vzorcev, ki ne izpolnjujejo zahtev, sta bili prehranska dopolnila (11 %) ter juhe in omake (9 %). Število proizvodov v skupini „prigrizki iz azijskih rezancev, prigrizki za zabave, pica, prigrizki za gledanje televizije“, ki ne izpolnjujejo zahtev, se je v Nemčiji bistveno zmanjšalo (s 37 % v letu 2005 na 5 % v letu 2006).

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 4 137		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, vendar obsevanje ni bilo odobreno, in/jali nepravilno označeni	
Mleko/mlečni proizvodi	41	0	EN 1375; EN 1784; EN 1785; EN 1787; EN 1788
Zeliščni sir	58	0	EN 1787; EN 1788; EN 1788 mod.; EN 13751
Zeliščno maslo	29	0	EN 1787; EN 1788
Jajca, jajčni izdelki	6	0	EN 1784
Meso (vključno z zamrznjenim mesom, razen perutnine in divjačine)	18	0	EN 1784; EN 1786
Mesni izdelki (razen klobas)	39	0	EN 1784; EN 1786
Klobase	58	0	EN 1784; EN 1786; EN 1787; EN 1788
Perutnina	141	0	EN 1784 mod.; EN 1786

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 4 137		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, vendar obsevanje ni bilo odobreno, in/ali nepravilno označeni	
Divjačina	12	0	EN 1784; EN 1786
Ribe in ribiški proizvodi	140	0	L 00.00 41 ESR; EN 1784 sprem., EN 1786; EN 1788
Raki, mehkužci, školjke in druge vodne živali, vključno z njihovimi proizvodi	258	4	EN 1786; ASU v skladu s § 64 LFGB L 12.01; EN 13751; § 64 LFGB L 53.00-3, L 00.00-42
Stročnice	47	0	EN 1787, EN 1788
Juhe, omake	175	18	EN 1375, EN 1784; EN 1785; EN 1787; EN 1788; PSL, EN 13751
Žita in žitni proizvodi	34	0	EN 13708; § 64 L 00.00-43, EN 1787; EN 1788
Oljna semena	52	0	EN 1784; EN 1788
Orehi	102	0	EN 1375; EN 1784; EN 1784 mod.; EN 1787; EN 1788
Krompir, deli rastlin z visoko vsebnostjo škroba	56	0	EN 13751; EN 1788
Sveža zelenjava, solata	72	0	EN 13708; EN 13751; EN 1787; EN 1788
Posušena zelenjava, zelenjavni proizvodi	78	2	EN 13751; EN 1787; EN 1788
Gobe, sveže	18	0	EN 1788; EN 1375
Gobe, sušene, ali proizvodi iz gob	199	5	EN 13708; EN 13751; EN 1787; EN 1788
Sveže sadje	109	0	EN 1787; EN 1788; EN 1784
Sušeno sadje ali proizvodi iz sadja	200	0	EN 13708; EN 13751; EN 1787; EN 1788
Kakav v prahu	11	0	
Nepražena kava	5		EN 13751, EN 1788
Čaji, čaju podobni proizvodi	431	3	EN 13708; EN 13751; EN 1787; EN 1788, § 64 L 00.00-43
Pripravljeni obroki	21	0	EN 13751; EN 1786; EN 1787; EN 1788
Začimbe, vključno s pripravki in začimbno soljo	1 339	16	EN 13751; EN 1784; EN 1787; EN 1788 PSL, § 64 L 00.00-43

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 4 137		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, vendar obsevanje ni bilo odobreno, in/ali nepravilno označeni	
Zelišča	84	0	EN 13751, EN 1787, EN 1788
Sušeni pripravljene obroki	43	1	EN 13751; EN 1787; EN 1788, § 64 L 00.00-43
Prigrizki iz azijskih rezancev, prigrizki za zabave, pica, prigrizki za gledanje televizije	82	4	EN 1788; PSL
Prehranska dopolnila	87	11	EN 13751; EN 13708, EN 1787; EN 1788; § 64 L 00.00-43
Drugo	21	1	EN 13751; EN 1787; EN 1788
Skupaj	4 066	66	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	98,4	1,6	

5 vzorcev je bilo obsevanih in so izpolnjevali zahteve direktiv EU, in sicer 2 vzorca iz skupine živil „Raki, mehkužci, školjke in druge vodne živali, vključno z njihovimi proizvodi“ ter 3 vzorci iz skupine živil „Juhe in omake“.

3.6 Danska

Na Danskem leta 2006 ni bilo analitskih pregledov obsevanosti živil v fazi trženja.

3.7 Estonija

Skupaj je bilo analiziranih 10 vzorcev, od katerih nobeden ni bil obsevan.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 10		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, nepravilno označeni	
Začimbe	5	0	PSL, EN 13751
Čaj	5	0	PSL, EN 13751
Skupaj	10	0	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	100	0	

3.8 Grčija

Skupaj so bili analizirani 3 vzorci, od katerih nobeden ni bil obsevan.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 3		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani	
Zelišča in začimbe	2	0	EN 13751 (PSL)
Čaj	1	0	EN 13751 (PSL)
Skupaj	3	0	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	100	0	

3.9 Španija

V Španiji leta 2006 ni bilo analitskih pregledov obsevanosti živil v fazi trženja.

3.10 Finska

Skupaj je bilo analiziranih 246 vzorcev. Analiziranih je bilo 158 vzorcev sušenih začimb in zelišč, od katerih je 19 vzorcev vsebovalo obsevane sestavine. Od 77 analiziranih vzorcev prehranskih dopolnil je 10 vsebovalo obsevane sestavine. Od 11 analiziranih vzorcev morskih proizvodov je 1 vseboval obsevane sestavine.

Noben od obsevanih proizvodov ni bil primerno označen, EU pa objektov, v katerih so bili ti proizvodi obsevani, ni odobrila.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 246		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, nepravilno označeni	
Sušene začimbe in zelišča	139	19	EN 13751; EN 1788
Dodatki k prehrani	67	10	EN 13751; EN 1788
Morski proizvodi	10	1	
Skupaj	216	30	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	88	12	

3.11 Francija

Skupaj je bilo analiziranih 216 vzorcev, od katerih je bilo 32 obsevanih in nepravilno označenih.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 216		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani	
Zamrznjeno polžje meso	2	0	EN 1788
Sušene gobe	71	0	EN 1788
Zelenjavna prehranska dopolnila	11	5	EN 1788
Raki in mehkužci	45	24	EN 1788
Žabji kraki	3	2	EN 1788
Sušeno sadje	1	0	EN 1788
Začimbe in zelišča	16	0	EN 1788
Posušena zelenjava in njeni derivati	13	0	EN 1788
Drobno rdeče sadje in drugo jagodičje	4	0	EN 1788
Dehidrirani prigrizki iz azijskih rezancev	14	1	EN 1788
Škampi	10	0	EN 1788

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 216		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani	
Posušena naribana kokosova sredica	3	0	EN 1788
Čaj in zeliščni čaj	1	0	EN 1788
Skupaj	184	32	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	85	15	

Pri 22 od skupaj 24 vzorcev rakov in mehkužcev, ki niso izpolnjevali zahtev, je šlo za vzorce repkov škampov istega proizvajalca.

3.12 Madžarska

Skupaj so bili analizirani 104 vzorci, od katerih sta bila 2 obsevana.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 104	
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, nepravilno označeni
Začimbe	80	1
Čaj	23	0
Prehranska dopolnila	1	1
Skupaj	102	2
Skupaj v % analiziranih vzorcev	98	2

3.13 Irska

Leta 2006 je bilo analiziranih 452 vzorcev, od katerih je bilo 13 obsevanih in nepravilno označenih.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 452		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, nepravilno označeni	
Rezanci	107	1	Za pregled: EN 13751, za potrditev: EN 1788
Omake in juhe	10	0	
Začimbne mešanice/mesne juhe	38	3	
Zelišča in začimbe	220	8	
Kave in čaji (vključno z zeliščnimi čaji)	43	0	
Semena	13	0	
Žita, pekovski izdelki in kvas	8	0	
Prehranska dopolnila/vitamini	9	1	
Sadje in zelenjava	1	0	
Razno	3	0	
Skupaj	439	13	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	97 %	3 %	

3.14 Italija

Skupaj je bilo analiziranih 66 vzorcev, od katerih nobeden ni bil obsevan.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 66		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, nepravilno označeni	
Začimbe, zelišča in rastlinski ekstrakti	66	0	EN 13784
Skupaj	66	0	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	66	0	

3.15 Latvija

Ta država članica ni predložila nobenih informacij o rezultatih pregledov na trgu.

3.16 Litva

Skupaj je bilo analiziranih 30 vzorcev, od katerih je bil 1 obsevan.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 30		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani	
Začimbe in zelišča	7	0	LST EN 13783:2004
Čaj	22	1	LST EN 13783:2004
Skupaj	29	1	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	100	3	

3.17 Luksemburg

Skupaj je bilo analiziranih 20 vzorcev, od katerih nobeden ni bil obsevan.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 20		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani	
Začimbe	15	0	EN 1788
Sušeno sadje	1	0	EN 1788
Čaj	4	0	EN 1788
Skupaj	20	0	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	100	0	

3.18 Malta

Ta država članica ni predložila nobenih informacij o rezultatih pregledov na trgu.

3.19 Nizozemska

Ta država članica ni predložila nobenih informacij o rezultatih pregledov na trgu.

3.20 Poljska

Skupaj je bilo analiziranih 139 vzorcev, od katerih sta bila 2 obsevana in nepravilno označena.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 139		Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani, nepravilno označeni	
Sušena zelišča, začimbe in zelenjavne začimbne mešanice	51	2	EN 1786; EN 1787; EN 1788
Krompir	3	0	EN 1786; EN 1787; EN 1788
Čebula in česen	21	0	EN 1786; EN 1787; EN 1788
Perutnina	1	0	EN 1786; EN 1787; EN 1788
Neoluščeni orehi	34	0	EN 1786; EN 1787; EN 1788
Kozice, ribe	22	0	EN 1786; EN 1787; EN 1788
Sveže sadje	7	0	EN 1786; EN 1787; EN 1788
Skupaj	137	2	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	99	1	

3.21 Portugalska

Ta država članica ni predložila nobenih informacij o rezultatih pregledov na trgu.

3.22 Švedska

V letu 2006 je bilo z metodo CEN EN 1784 analiziranih 8 vzorcev, predvsem perutnine. Noben vzorec ni bil obsevan.

3.23 Slovaška

Skupaj je bilo analiziranih 37 vzorcev, od katerih nobeden ni bil obsevan.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 37		Uporabljena metoda
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: obsevani	
Pistacija, različne vrste oreščkov	18	0	GC
Sir	17	0	GC
Raca	2	0	GC
Skupaj	37	0	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	100	0	

3.24 Slovenija

V letu 2006 je bilo analiziranih 40 vzorcev. 3 vzorci prehranskih dopolnil so bili obsevani.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 40			Uporabljena metoda CEN
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: nejasni	Rezultat: obsevani	
Začimbe in zelišča	10	0	0	EN 13751
Prehranska dopolnila	8	4	3	EN 1788; EN 13751
Sušene mešanice za juho	10	5	0	EN 1788; EN 13751
Skupaj	28	9	3	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	70	22,5	7,56	

3.25 Združeno kraljestvo

Po podatkih Agencije za živilske standarde so lokalni pristojni organi Združenega kraljestva leta 2006 odvzeli vzorce 530 proizvodov in jih analizirali s standardiziranimi testi za ugotavljanje obsevanosti živil. 49 (devet odstotkov) od 530 vzorcev je bilo obsevanih. Vzorci, opredeljeni kot „nejasni“, so bili z metodo CEN EN 13751:2002 opredeljeni kot vmesni vzorci, zato niso bili naprej analizirani; ali pa so bili to vzorci z „nizko občutljivostjo“, pri katerih frakcija mineralnih zrn ni bila zadostna za izvedbo natančne analize.

Analizirana živila	Število analiziranih vzorcev: 530			Uporabljena metoda
	Rezultat: neobsevani	Rezultat: nejasni	Rezultat: obsevani	
Sušena zelišča, začimbe in zelenjavne začimbne mešanice	253	22	20	EN 13751; EN 1778
Kuskus in posušena zelišča	3	0	0	
Sušene mešanice za juho	10	2	0	
Rezanci in posušena zelišča	64	6	7	
Riž in posušena zelišča	3	1	0	
Testenine in posušena zelišča	2	0	0	
Omake (tekoče/zamrznjene)	14	1		
Sušeno sadje	5	0	0	
Zelenjava, vključno s čebulo	9	0	0	
Čaji	11	1	6	
Olje	4	0	0	
Ribe/morski sadeži, tj. mehkužci, kozice	4	0	0	
Prehranska dopolnila	52	9	16	
Razno	5	0	0	
Skupaj	439	42	49	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	83	8	9	

3.26 Povzetek za EU

V naslednji preglednici so povzeti analizirani vzorci in rezultati za vso EU:

Država članica	Število neobsevanih vzorcev	Število obsevanih vzorcev	% obsevanih in nepravilno označenih vzorcev
AT	138	0	0
BE	99	1	1
CY	NAC	NAC	NAC
CZ	111	4	3,5
DE	4 066	71	1,6
DK	NAC	NAC	NAC
EE	10	0	0
EL	3	0	0
ES	NAC	NAC	NAC
FI	216	30	12
FR	184	32	15
HU	102	2	2
IE	439	13	3
IT	66	0	0
LV	NI	NI	NI
LT	29	1	3
LU	20	0	0
MT	NI	NI	NI
NL	NI	NI	NI
PL	137	2	1
PT	NI	NI	NI
SE	8	0	0
SK	37	0	0
SI	28 (*)	3	8
UK	439 (*)	49	9
Skupaj	6 134	203	3,3

NI: Država članica ni posredovala informacij.

NAC: Leta 2006 ni bilo analitskih pregledov.

(*) Slovenija in Združeno kraljestvo sta 9 oziroma 42 vzorcev opredelila kot nejasnih.

4. SKLEPI

4.1 Rezultati pregledov objektov za ionizirajoče obsevanje

Z Direktivo 1999/2/ES so države članice obvezane, da Komisiji predložijo rezultate pregledov objektov za obsevanje, skupine in količine obsevanih živil ter uporabljene doze obsevanja.

Leta 2006 so bili objekti za obsevanje odobreni v 10 državah članicah.

Vseh 10 držav članic je predložilo zahtevane informacije v zvezi s skupinami obsevanih živil.

V Evropski uniji je bilo leta 2006 obsevanih 15 058 ton živil.

4.2 Rezultati pregledov v fazi trženja proizvodov

Leta 2006 je 18 držav članic izvedlo analitske preglede in predložilo zahtevane podatke. Tri države članice so Komisijo obvestile, da v obdobju, ki ga zajema to poročilo, niso izvedle analitskih pregledov.

Predložene informacije kažejo, da je bilo v letu 2006 nezakonito obsevanih in/ali nepravilno označenih 3,3 % vzorcev.

Kršitve so po skupinah proizvodov razporejene neenakomerno. Na splošno je bilo ugotovljeno, da so proizvodi na trgu, ki v najmanjši meri izpolnjujejo zahteve, prehranska dopolnila (v Nemčiji, na Finskem in v Združenem kraljestvu) ter juhe in omake (v Nemčiji). Število obsevanih „prigrizkov iz azijskih rezancev“ se je v Nemčiji bistveno zmanjšalo (s 37 % v letu 2005 na 5 % v letu 2006).

Komisija pričakuje, da bodo države članice še naprej izvajale nadzor nad temi proizvodi in ustrezno ukrepale.

Razlike med državami članicami v zvezi z rezultati nadzora je mogoče delno pojasniti z izbiro vzorcev in uspešnostjo uporabljenih analitskih metod.

4.3 Rok za predložitev rezultatov pregledov za poročilo za leto 2007

Rok, do katerega se Komisiji predložijo rezultati pregledov v letu 2007, kakor je določeno v členu 7(3) Direktive 1999/2/ES, je 30. junij 2008.
